

УДК 336.27:338.431(477)

Кредитний фактор сталого розвитку аграрного сектору України / Дем'яненко М.Я. // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 5.

Досліджено становлення та розвиток кредитних відносин сільськогосподарських виробників із банківськими установами. Встановлено, що сформована у післяреформений період система кредитування не була достатньо адаптованою до ринкових умов, не враховувалася достатньою мірою і специфіка сільськогосподарського виробництва. Як наслідок цього, вартість кредитів, що надходили в аграрний сектор, швидкими темпами зростала, рентабельність, навпаки, знижувалася, діяльність сільськогосподарських виробників була збитковою.

Доведено, що запровадження здешевлення кредитів, що надходили в аграрний сектор за рахунок бюджетного фінансування, було економічно обгрунтованим. Дослідження підтвердило доцільність і своєчасність такого заходу щодо врегулювання кредитних відносин в аграрному секторі.

У процесі подальшої оцінки такого механізму виявлено недостатньо ринковий його характер, тому з огляду на економічну ситуацію цей механізм ще зберігатиметься певний час, але в перспективі слід запровадити систему кредитного забезпечення галузі, основною складовою якої має стати Аграрний банк. Табл.: 2. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: кредит, кредитна лінія, кредитна спілка, кредитні відносини, кредитор, кредитоспроможність, кредитна операція, кредитна схема.

УДК 336.27:338.431(477)

Кредитний фактор устойчивого развития аграрного сектора Украины / Демьяненко Н.Я. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 5.

Исследовано становление и развитие кредитных отношений сельскохозяйственных производителей с банковскими учреждениями. Установлено, что сложившаяся в послереформенный период система кредитования не была достаточно адаптирована к рыночным условиям, не учитывалась в достаточной степени и специфика сельскохозяйственного производства. Как следствие этого, стоимость кредитов, поступающих в аграрный сектор, быстрыми темпами возрастала, рентабельность, наоборот, снижалась, деятельность сельскохозяйственных производителей была убыточной.

Доказано, что удешевление кредитов, которые поступали в аграрный сектор за счет бюджетного финансирования, было экономически обоснованным. Исследование подтвердило целесообразность и своевременность такой меры по урегулированию кредитных отношений в аграрном секторе.

В процессе дальнейшей оценки такого механизма выявлен недостаточно рыночный его характер, поэтому с учетом экономической ситуации этот механизм еще будет сохраняться определенное время, но в перспективе следует внедрить систему кредитного обеспечения отрасли, основной составляющей которой должен стать Аграрный банк. Табл.: 2. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: кредит, кредитная линия, кредитный союз, кредитные отношения, кредитор, кредитоспособность, кредитная операция, кредитная схема.

UDS 336.27:338.431(477)

Credit factor of the sustainable development of agrarian sector of Ukraine / Demianenko M.Y. // Ekonomika APK. – 2014. – № 11. – P. 5.

The article studies the formation and development of credit relations of agricultural producers with banking institutions. It is found that formed in the post-reform period credit system was not sufficiently adapted to the market conditions, as far as the specificity and agricultural production were not sufficiently considered.

As a result, the cost of loans received in agricultural sector, rapidly growing, profitability, on the contrary, decreased activity of farmers became unprofitable. The solution was found by cheaper loans received in agricultural sector through public funding. The study confirmed the feasibility and timeliness of this event

for the settlement of credit relations in the agricultural sector. However, further evaluation of the mechanism found not market his character, so this mechanism is to be temporarily perserved, but in the long term there should be implemented the system of credit support for the industry, with the Agricultural Bank as its key element. Tabl.: 2. Refs.: 18.

Key words: credit, credit lline, credit union, credit relations, creditor, creditworthiness, credit operation, credit scheme.

УДК 338.5:636.2.082

Державна підтримка збереження генофонду місцевих нечисленних вітчизняних порід у тваринництві / Гладій М.В., Шаран П.І., Кругляк О.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 15.

Проведено порівняльну економічну оцінку показників основних господарсько корисних ознак генофондових об'єктів великої рогатої худоби, свиней, овець нечисленних і конкурентних стад новостворених вітчизняних порід. За допомогою економіко-статистичного й графічного методів дослідження встановлено, що велика рогата худоба молочного, комбінованого і м'ясного напрямку продуктивності, свині та вівці різних порід, які утримуються в генофондових суб'єктах, порівняно з конкурентними стадами однойменних видів тварин значно гірше оплачують корми продукцією внаслідок низької продуктивності. Через це вища собівартість, низька рентабельність реалізації молока (2-12%), збитковість продажу живої маси великої рогатої худоби сірої української, свиней миргородської, овець сокільської порід.

За нинішніх економічних умов генофондові суб'єкти великої рогатої худоби, свиней, овець неспроможні здійснювати просте відтворення виробництва, а отже, функціонувати без державної фінансової підтримки. Табл.: 8. Бібліогр.: 28.

Ключові слова: нечисленні породи великої рогатої худоби, свиней, овець, рентабельність.

УДК 338.5:636.2.082

Государственная поддержка сохранения генофонда местных малочисленных отечественных пород в животноводстве / Гладий М.В., Шаран П.И., Кругляк О.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 15.

Проведена сравнительная экономическая оценка показателей основных хозяйственно полезных признаков генофондовых объектов крупного рогатого скота, свиней, овец малочисленных и конкурентных стад новосозданных отечественных пород. С помощью экономико-статистического и графического методов исследования установлено, что крупный рогатый скот молочного, комбинированного и мясного направления продуктивности, свиньи и овцы различных пород, содержащихся в генофондовых субъектах, по сравнению с конкурентными стадами одноименных видов значительно хуже оплачивают корма продукцией вследствие низкой продуктивности. Поэтому себестоимость продукции выше, ниже рентабельность реализации молока (2-12%), убыточность продажи живой массы крупного рогатого скота серой украинской, свиней миргородской, овец сокольской пород.

В нынешних экономических условиях генофондовые субъекты крупного рогатого скота, свиней, овец не могут осуществлять даже простое воспроизводство производства, а следовательно, и функционировать без государственной финансовой поддержки. Табл.: 8. Библиогр.: 28.

Ключевые слова: малочисленные породы крупного рогатого скота, свиней, овец, рентабельность.

UDS 338.5:636.2.082

Gene pool preservation of local domestic cattle, pig and sheep breeds with small population size requires state financial support / Hladiy M.V., Sharan P.I., Kruhliak O.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 11. – P. 15.

The comparative economic evaluation by main economic useful traits of cattle, pig and sheep gene pool herds with small population size and newly created competitive domestic breeds was conducted. Graphical, economic and statistic methods have been used. It was found that dairy, beef and dual-purpose cattle, pigs and sheep of different breeds, which are kept in sites of gene pool conservation, pay of feed by product much

less comparing to competitive similar breed herds because of low level of performance. As a result, they have higher cost, low profitability of milk (2-12%), unprofitability of animal's weight selling of Ukrainian Grey cattle, Myrhorod pigs, Sokilska sheep.

Nowadays the gene pool herds of cattle, pigs and sheep are unable to perform profitable production, and thereby operate without state financial support. Tabl.: 8. Refs.: 28.

Key words: breeds with low small population, pigs, sheep, profitability.

УДК 631.16 (477.75)

Інтегральна оцінка економічної стійкості сільськогосподарських підприємств / Олійник О.В., Клепчева О.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 23.

Розроблено методику інтегральної оцінки економічної стійкості сільськогосподарських підприємств з урахуванням ризиків, що зумовлюють її зниження з використанням коефіцієнта еластичності виходу чистого продукту на одиницю сільськогосподарських угідь. Доцільність вибору як результативного показника для оцінки рівня економічної стійкості чистої продукції впливає з її економічної сутності, яка повною мірою віддзеркалює обсяг створеної доданої вартості та справедливість її розподілу між усіма учасниками процесу відтворення. Апробація цього методичного підходу на матеріалах сільськогосподарських підприємств Харківської області показала високу його надійність. Визначено, що найбільш стійким у 2007–2012 роках було ПСП "Компакт" Близнюківського, а найменш стійким – ТОВ "Харківський кінний завод" Харківського районів, для яких значення коефіцієнта еластичності виходу чистої продукції становило 1,71 і 0,68 відповідно. Табл.: 3. Рис.: 1. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: економічна стійкість, еластичність, залишкова варіація, темп приросту, сільськогосподарські підприємства, чистий продукт, резистентність.

УДК 631.16 (477.75)

Интегральная оценка экономической устойчивости сельскохозяйственных предприятий / Олейник А.В., Клепчева О.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 23.

Разработана методика интегральной оценки экономической устойчивости сельскохозяйственных предприятий с учетом рисков, обуславливающих ее снижение с использованием коэффициента эластичности выхода чистого продукта на единицу сельскохозяйственных угодий. Доказана целесообразность выбора в качестве результативного показателя для оценки уровня экономической устойчивости чистой продукции, что следует из ее экономической сущности, которая в полной мере отражает объем созданной добавленной стоимости и справедливость ее распределения между всеми участниками процесса воспроизводства. Апробация такого методического подхода на материалах сельскохозяйственных предприятий Харьковской области показала его высокую надежность. Определено, что наиболее устойчивым в 2007–2012 годах было ЧСП "Компакт" Близнецовского, а наименее стойким – ООО "Харьковский конный завод" Харьковского районов, для которых значение коэффициента эластичности выхода чистой продукции составило 1,71 и 0,68 соответственно. Табл.: 3. Илл.: 1. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: экономическая устойчивость, эластичность, остаточная вариация, темп прироста, сельскохозяйственные предприятия, чистый продукт, резистентность.

UDS 631.16 (477.75)

Integrated assessment of the economic sustainability of agricultural enterprises / Oliinyk O.V., Klepcheva O.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 11. – P. 23.

The article presents the technique of the integrated assessment of the economic sustainability of agricultural enterprises, taking into account the risks caused by its reduction with the use of the coefficient of elasticity yield of pure product per unit of agricultural land. The expediency of choice is defined as an effective indicator of assessment of the level of economic stability of a clean product, such definition is based on its economic essence, which fully reflects the amount of added value and the validity of its distribution among all participants in the process of reproduction. It is established that such testing methodical approach

towards materials of the agricultural enterprises of Kharkov region has shown its high reliability. It is determined that the most stable in the years 2007-2012 was ChSP "Compact" Bliznyukovskyi district and the least resistant LLC "Kharkiv stud" Kharkiv district Kharkov region where the value of the coefficient of elasticity of output net production was 1,71 and 0,68, respectively. Tabl.: 3. Figs.: 1. Refs.: 18.

Key words: economic stability, elasticity, residual variation, growth rate, agricultural enterprises, the pure product, resistance.

УДК 631.15.017.3

Мотивація як основний чинник розвитку господарств населення / Кропивко М.М. // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 29.

Виявлено ключові характеристики та науково обґрунтовано сучасні форми господарств населення України. На основі адаптації методологічних підходів теорії людської мотивації А.Х. Маслоу запропоновано класифікувати господарства населення за п'ятьма групами, а саме: до першої групи належать особисті селянські господарства, які займаються товарним виробництвом сільськогосподарської продукції, до другої – особисті селянські господарства, члени яких використовують земельні ділянки для городництва, садівництва, сінокосіння та випасання худоби, фізичні особи-підприємці, які ведуть свою діяльність у галузі сільського господарства, сімейні ферми, сімейні фермерські господарства, а також господарства населення, що надають послуги із сільського, зеленого та агротуризму; до третьої – переважна більшість садівничих (дачних) господарств, до четвертої – переважна більшість господарств населення, які територіально розміщені у межах котеджних містечок, а до п'ятої групи – родові мастки (садиби) й господарства населення, земельні ділянки яких використовуються для задоволення від вирощування сільськогосподарських культур, а також як хобі членів цих господарств. Рис.: 3. Бібліогр.: 26.

Ключові слова: сільське господарство, господарства населення, мотивація, потреба, виробнича і невиробнича сфера, валова сільськогосподарська продукція.

УДК 631.15.017.3

Мотивация как основной фактор развития хозяйств населения / Кропивко М.М. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 29.

Вьявлены ключевые характеристики и научно обоснованы современные формы хозяйств населения Украины. На основании адаптации методологических подходов теории человеческой мотивации А.Х. Маслоу предложено классифицировать хозяйства населения по пяти группам, а именно: к первой группе относятся личные крестьянские хозяйства, которые занимаются товарным производством сельскохозяйственной продукции, ко второй - личные крестьянские хозяйства, члены которых используют земельные участки для огородничества, садоводства, сенокошения и выпаса скота, физические лица-предприниматели, осуществляющие свою деятельность в отрасли сельского хозяйства, семейные фермы, семейные фермерские хозяйства, а также хозяйства населения, предоставляющие услуги по сельскому, зеленому и агротуризму; к третьей – подавляющее большинство садоводческих (дачных) хозяйств, к четвертой – подавляющее большинство хозяйств населения, территориально размещенных в пределах котеджных городков, а к пятой группе – родовые поместья (усадыбы) и хозяйства населения, земельные участки которых используются для удовольствия от выращивания сельскохозяйственных культур, а также как хобби членов этих хозяйств. Илл.: 3. Бібліогр.: 26.

Ключевые слова: сельское хозяйство, хозяйства населения, мотивация, потребность, производственная и непроеизводственная сфера, валовая сельскохозяйственная продукция.

UDS 631.15.017.3

Motivation as a key factor of the development of population's households / Kropyvko M.M. // Ekonomika APK. – 2014. – № 11. – P. 29.

The research is focused on the identification of the key characteristics and scientific grounding of contemporary forms of households of Ukraine. Based on the adaptation of the methodological approaches of the theory of human motivation A. H. Maslow proposed to classify households into five groups, namely: the first group includes private farms engaged in commodity production of agricultural products, the second -

individual peasant households whose members use the land for horticulture, gardening, mowing and grazing, individual entrepreneurs who operate in the field of agriculture, family farms, family farm households, and farms that provide services in agriculture, green and agro-tourism, the third – most gardening (suburban) households, the fourth – the vast majority of households that are geographically positioned within the cottage towns, and the fifth group – the family estates and farms, the land of which was used for growing of crops for pleasure, as well as hobbies of members of these households. Figs.: 3. Refs.: 26.

Key words: agriculture, farms, motivation, need, productive and non-productive sphere, gross agricultural production.

УДК 338.43.01/02.075.8

Тенденції розвитку аграрного сектору економіки України / Бондаревська К.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 36.

Висвітлено сучасний стан аграрного сектору економіки України, проблеми та перспективи розвитку галузі. Зокрема, виявлено цілий ряд негативних тенденцій, які перешкоджають ефективній діяльності аграрних підприємств: низький рівень рентабельності виробництва сільськогосподарської продукції, диспаритет міжгалузевих відносин, недосконалість сільської інфраструктури, потреба оновлення матеріально-технічної бази та запровадження інновацій тощо. Наголошено про необхідність термінового розв'язання першочергових завдань щодо забезпечення ефективного розвитку аграрних підприємств і продовольчої безпеки України. В результаті дослідження обґрунтовано шляхи підвищення ефективності функціонування галузі аграрного виробництва та перспективи розвитку АПК. Серед напрямів державної політики, направленої на удосконалення економічних відносин в аграрній галузі, визначено: удосконалення й актуалізацію законодавчої бази, встановлення регульованих цін на основні види сільськогосподарської продукції, захист вітчизняного аграрного ринку, бюджетну підтримку підприємств галузі, створення вертикально інтегрованих агрокомплексів у контексті оновлення матеріально-технічної бази і запровадження інновацій, пільгове кредитування, розвиток трудового потенціалу сільських територій. Комплекс заходів державного впливу сприятиме досягненню високих економічних показників діяльності сільськогосподарських підприємств на перспективу. Табл.: 3. Рис.: 2. Бібліогр.: 10.

Ключові слова: державне регулювання, розвиток аграрного сектору, ціновий диспаритет, інтеграція, інновації, продовольча безпека.

УДК 338.43.01/02.075.8

Тенденции развития аграрного сектора экономики Украины / Бондаревская К.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 36.

Освещены современное состояние аграрного сектора экономики Украины, проблемы и перспективы развития отрасли. В частности, выявлен целый ряд негативных тенденций, которые препятствуют эффективной деятельности аграрных предприятий: низкий уровень рентабельности производства сельскохозяйственной продукции, диспаритет межотраслевых отношений, несовершенство сельской инфраструктуры, потребность обновления материально-технической базы и внедрения инноваций и т.д. Подчеркнута необходимость срочного решения первоочередных заданий относительно обеспечения эффективного развития аграрных предприятий и продовольственной безопасности Украины. В результате исследования обоснованы пути повышения эффективности функционирования отрасли аграрного производства и перспективы развития АПК. Среди направлений государственной политики, направленной на усовершенствование экономических отношений в аграрной отрасли, определены: усовершенствование и актуализация законодательной базы, установление регулируемых цен на основные виды сельскохозяйственной продукции, защита отечественного аграрного рынка, бюджетная поддержка предприятий отрасли, создание вертикально интегрированных агрокомплексов в контексте обновления материально-технической базы и внедрения инноваций, льготное кредитование, развитие трудового потенциала сельских территорий. Комплекс мер государственного воздействия будет способствовать достижению высоких экономических показателей деятельности сельскохозяйственных предприятий в перспективном периоде. Табл.: 3. Илл.: 2. Библиогр.: 10.

Ключевые слова: государственное регулирование, развитие аграрного сектора, ценовой диспаритет, интеграция, инновации, продовольственная безопасность.

In the article the modern state of Ukrainian agrarian sector, the problems and perspectives of its development are reflected. In particular, there was found a number of negative tendencies, which hinder the effective activity of agrarian enterprises: there is a low level of profitability of agrarian production, disparity of relations between branches, imperfection of rural infrastructure, necessity of the renovation of material and technical base and the introduction of innovations and so on. Thus, topicality of the article is conditioned by the necessity of urgent solution of primary problems as to providing of the effective development of agrarian enterprises and food safety of Ukraine. As a result of research the ways of increase of the effectiveness of agrarian activity and perspectives of its development are substantiated. Among the tendencies of the state policy aimed at improvement of economic relations in agrarian industry, there are defined: improvement and actualization of legislative base, establishment of the regulated prices on the basic types of agrarian production, protection of domestic agrarian market, budgetary support of enterprises, creation of the vertically integrated agrarian complexes in context of the renovation of material and technical base and introduction of innovations, preferential crediting, development of the labour potential on rural territories. The complex of measures of state influence will provide the high economic indicators of activity of agrarian enterprises in future. Tabl.: 3. Figs.: 2. Refs.: 10.

Key words: state regulation, development of agrarian sector, price disparity, integration, innovations, food safety.

УДК 657.2

Уніфікація облікової політики та формування даних фінансової звітності сільськогосподарських підприємств / Дудкевич О.В. // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 11. – С. 43.

Стаття присвячена місцю облікової політики в системі бухгалтерського обліку та звітності сільськогосподарських підприємств, представлено погляди вітчизняних і зарубіжних учених щодо сутності облікової політики та її впливу на формування даних обліку й звітності сільськогосподарських підприємств. Висвітлено проблеми зіставлення даних бухгалтерського, податкового та управлінського обліку, які прямо залежать від положень облікової політики як конкретного підприємства, так і всіх сільськогосподарських підприємств України. Доведено необхідність розробки такої облікової політики, в якій мають бути узгоджені положення бухгалтерського, податкового й управлінського обліку і приведені у відповідність до вимог усіх форм звітності, що уможливить одночасно розв'язати найскладнішу проблему, а саме задоволення потреб інформаційного забезпечення головного споживача України – державних органів, а також користувачів звітності, передусім наукових установ. Табл.: 1. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: облікова політика, фінансова звітність, уніфікація, стандартизація, фінансовий облік, управлінський облік, основні засоби, амортизація.

УДК 657.2

Унификация учетной политики и формирования данных финансовой отчетности сельскохозяйственных предприятий / Дудкевич А.В. // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 11. – С. 43.

Статья посвящена месту учетной политики в системе бухгалтерского учета и отчетности сельскохозяйственных предприятий, представлены взгляды отечественных и зарубежных ученых относительно сущности учетной политики и ее влияния на формирование данных учета и отчетности сельскохозяйственных предприятий. Освещены проблемы сопоставления данных бухгалтерского, налогового и управленческого учета, которые напрямую зависят от положений учетной политики как конкретного предприятия, так и всех сельскохозяйственных предприятий Украины. Доказана необходимость разработки такой учетной политики, в которой должны быть согласованы положения бухгалтерского, налогового и управленческого учета и приведены в соответствие с требованиями всех форм отчетности, что дает возможность одновременно решить наиболее сложную проблему, а именно удовлетво-

рение потребностей информационного обеспечения главного потребителя Украины – государственных органов, а также пользователей отчетности, прежде всего научных учреждений. Табл.: 1. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: учетная политика, финансовая отчетность, унификация, стандартизация, финансовый учет, управленческий учет, основные средства, амортизация.

UDS 657.2

Unification of accounting policies as a factor of the financial statements of the agricultural enterprises / Dudkevich O.V. // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 11. – P. 43.

The article defines the role of accounting policies used in the system of accounting and reporting farms. It highlights approaches of domestic and foreign scholars towards the nature of accounting policy and its impact on the formation of the accounting data of agricultural enterprises. The article covers the problems of comparison and matching of data of book-keeping, fiscal accounting and management accounting, which directly depend both on the provisions of the accounting policies of particular companies as well as on all agricultural enterprises in Ukraine. The author substantiates the necessity to develop such accounting policies, which should coordinate provision of book-keeping, fiscal accounting, and management accounting data and bring it into compliance with all forms of reports. That will simultaneously solve the most difficult problem, namely the satisfaction of information support of the main consumer of Ukraine - state agencies and authorities, as well as it could harmonize work of other accounting units, primarily research institutions. Табл.: 1. Refs.: 18.

Key words: The accounting policy, financial reports, unification, standardization, fiscal accounting, management accounting, fixed assets, amortization.

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ І
СОЦІАЛЬНА СФЕРА СЕЛЯ

THE DEVELOPMENT OF RURAL AREAS AND
VILLAGE SOCIAL SPHERE

УДК 332.33:631.11

Використання земельних ресурсів сільських територій / Дієсперов В.С. // *Економіка АПК.* – 2014. – № 11. – С. 48.

Проаналізовано використання ресурсів територій окремих сіл, сільрад, сільських районів з урахуванням конкретних умов кожної. Визначено вплив на ефективність діяльності природних чинників, розташування сільських територій, розподілу угідь між різними юридичними та фізичними особами, частки постійних жителів у сільському населенні, ринкової кон'юнктури щодо вигідності тих чи тих виробництв, повноважень сільських громад та їхньої активності. Результати діяльності на сільських територіях оцінені витратами та доданою вартістю з розрахунку на одиницю площі. Табл.: 3. Бібліогр.: 8.

Ключові слова: сільська територія, громада, земельні ресурси, інтенсивність, додана вартість.

УДК 332.33:631.11

Использование земельных ресурсов сельских территорий / Диесперов В.С. // *Экономика АПК.* – 2014. – № 11. – С. 48.

Проанализировано использование ресурсов территорий отдельных сел, сельских советов, сельских районов с учетом конкретных условий каждой. Определено влияние на эффективность деятельности природных факторов, расположения сельских территорий, распределения угодий между различными юридическими и физическими лицами, удельного веса постоянных жителей в сельском населении, рыночной конъюнктуры касательно выгоды тех или иных производств, полномочий сельских громад и их активности. Результаты деятельности на сельских территориях оценены расходами и добавленной стоимостью в расчете на единицу площади. Табл.: 3. Библиогр.: 8.

Ключевые слова: сельская территория, громада, земельные ресурсы, интенсивность, добавленная стоимость.

The article studies the use of resources of certain villiages, local counceles, rural districts taking into consideration its specifics. The impact of natural resources, location of rural territories, distribution of shares between legal and natural persons, share of permanent residents among rural population, market conditions for the level of the performance efficiency of productions, authority and activity of local councils etc..The results of the activity in rural areas are determined due to the the costs and added value per unit of area. Tabl.: 3. Refs.: 8.

Key words: rural territory, community, land assets, intencity, added value.

УДК 631:351.755.61

Шляхи подолання соціально-демографічної кризи на селі / Чопенко В.М. // *Економіка АПК.* – 2014. – № 11. – С. 56.

Наведено коротку характеристику демографічної ситуації в сільській місцевості, досліджено тенденції та висвітлено проблеми соціально-демографічного розвитку українського села. Встановлено, що покращення демографічної ситуації на селі, подолання депопуляції й поліпшення якісних показників розвитку сільського населення є нині нагальною проблемою національного масштабу.

Окреслено основні напрями оздоровлення демографічної ситуації на селі. Наголошено на необхідності консолідації зусиль держави, регіональних і місцевих органів влади і самоврядування, а також територіальних громад для розв'язання демографічних проблем сільських територій. Зазначено, що саме територіальна громада має визначати напрями облаштування на селі оптимального життєвого середовища, створення у сільських поселеннях належних умов праці й проживання.

Запропоновано систему першочергових і перспективних заходів, виконання яких сприятиме подоланню демографічної кризи та соціальному відродженню села. Табл.: 2. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: демографічна ситуація, сільське населення, сільські території, українське село, чисельність населення, територіальна громада.

УДК 631:351.755.61

Пути преодоления социально-демографического кризиса села / Чопенко В.Н. // *Экономика АПК.* – 2014. – № 11. – С. 56.

Приведена краткая характеристика демографической ситуации в сельской местности, исследованы тенденции и освещены проблемы социально-демографического развития украинского села. Установлено, что улучшение демографической ситуации на селе, преодоление депопуляции и улучшение качественных показателей развития сельского населения является в настоящее время неотложной проблемой национального масштаба.

Изложены основные направления улучшения демографической ситуации на селе. Подчеркнута необходимость консолидации усилий государства, региональных и местных органов власти и самоуправления, а также территориальных общин для решения демографических проблем сельских территорий. Указано, что именно территориальная община должна определять пути обустройства в сельской местности оптимальной жизненной среды, создания в сельских населенных пунктах надлежащих условий труда и проживания.

Предложена система первоочередных и перспективных мероприятий, способствующих преодолению демографического кризиса и социальному возрождению села. Табл.: 2. Библиогр.: 15

Ключевые слова: демографическая ситуация, сельское население, сельские территории, украинское село, численность населения, территориальная община.

UDS 631:351.755.61

The guidelines for overcoming of the social and demographic crisis of the Ukrainian villages / Chopenko V.M. // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 11. – P. 56.

The brief description of the demographic situation in rural areas is provided. The trends and the problems of the socio-demographic development of Ukrainian village are studied. The research has proved that the

improvement of the demographic situation in the country, overcoming the depopulation and improvement of the qualitative development of the rural population are currently the urgent problems on the national scale.

The main directions of improvement of the demographic situation in the country are set out. The need to consolidate the efforts of the state, regional and local authorities and self-government, as well as territorial communities to solve demographic problems of rural areas is stressed. It was noted that the local communities should define the guidelines for arranging in the countryside the optimal living environment, the creation in the rural settlements of proper working and accommodation conditions.

The system of priority and promising measures, which can contribute to overcoming the demographic crisis and social revival of the village, is suggested. Tabl.: 2. Refs.: 15.

Key words: demographic situation, rural population, rural territories, Ukrainian village, number of population, local community.

УДК 658:005.5

Концептуальні основи управління ризикозахищеністю підприємства / Стецюк П.А., Гудзь О.Є.
// Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 62.

Висвітлено сучасні підходи до інтерпретації економічної природи ризикозахищеності підприємства в рамках теорії ризиків, концепції корисності та системного підходу. Охарактеризовано авторське розуміння процесу управління ризикозахищеністю у теоретичному та практичному аспекті, розкрито чинники, які впливають на ці процеси. Обґрунтовано необхідність застосування вітчизняними підприємствами таких інструментів ризик-менеджменту як карта ризиків та ризик-профіль, запропоновано технологію їх побудови та механізми практичної реалізації. Використання пропозицій авторів сприятиме формуванню надійної системи ризикозахищеності підприємств. Табл.: 2. Рис.: 2. Бібліогр.: 23.

Ключові слова: фінансові ризики, антикризовий захист, ризикозахищеність підприємства, ризикостійкість, ризик-менеджмент, управління ризикозахищеністю, індикатори ризику, карта ризиків, ризик-профіль.

УДК 658:005.5

Концептуальные основы управления рискозащищенностью предприятия / Стецюк П.А., Гудзь Е.Е. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 62.

Освещены современные подходы к интерпретации экономической природы рискозащищенности предприятия в рамках теории рисков, концепции полезности и системного подхода. Охарактеризовано авторское понимание процесса управления рискозащищенностью в теоретическом и практическом аспекте, раскрыто факторы, влияющие на эти процессы. Обоснована необходимость применения отечественными предприятиями таких инструментов риск-менеджмента как карта рисков и риск-профиль, предложена технология их построения и механизмы практической реализации. Использование предложений авторов будет способствовать формированию надежной системы рискозащищенности предприятий. Табл.: 2. Илл.: 2. Библиогр.: 23.

Ключевые слова: финансовые риски, антикризисная защита, рискозащищенность предприятия, рискоустойчивость, риск-менеджмент, управление рискозащищенностью, индикаторы риска, карта рисков, риск-профиль.

UDS 658:005.5

The conceptual framework of risk protection management of enterprises / Stetsiuk P.A. Hudz O.Y. // Ekonomika APK. – 2014. – № 11. – P. 62.

The article highlights the current approaches to the interpretation of the economic nature of risk protection on enterprises in terms of the theory of risks, the concept of utility and systemic approach. The authors provide the original characteristics of theoretical and practical aspects of risk protection management, and define the factors that influence it.

It is stated that domestic enterprises should use such instruments of risk-management as The necessity of the use of such instruments of risk management as a risk map and risk profile, the technology of their

construction and mechanisms of implementation are suggested. Application of the authors' proposals will contribute to the development of a sound system of risk protection of enterprises. Tabl.: 2. Figs.: 2. Refs.: 23.

Key words: financial risks, crisis protection, risk protection of the enterprise, risk resistance, risk management, risk protection management, risk indicators, risk map, risk profile.

UDS 331.522.4:658.284

Virtual communications and their influence on efficiency of an activity of agricultural entities / Bezus R.M., Lebid O.V. // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 11. – P. 68.

The article studies the influence of communicational skills of agricultural enterprise directors on the business efficiency and profitability. The main types of a human factor influence on the efficiency increase of the agricultural entity production are determined. The qualitative features of a modern director required to perform successful management in such unpredictable segment of economy as agriculture are indicated. The social transition to the network age, which significantly expands communication possibilities and improves the agriculture entity director communication, is considered.

As it was determined, female directors are more adapted to the virtual communication and the connections maintenance. This is proved by the more active usage of social networks. The usage of social networks inversely relates to the share of profit in general enterprise revenues. Tabl.: 2. Figs.: 7. Refs.: 27.

Key words: workforce, staff, communication, level of communication, educational level of director, network age, Internet network, efficiency of activity.

УДК 331.522.4:658.284

Віртуальні комунікації та їх вплив на ефективність діяльності агроформувань / Безус Р.М., Лебідь О.В. // *Економіка АПК.* – 2014. – № 11. – С. 68.

Досліджено вплив комунікацій керівників агропромислових підприємств на ефективність їхнього господарювання та прибутковість діяльності. Визначено основні види впливу людського фактора на підвищення ефективності діяльності агропідприємств. Встановлено, якими якостями повинен володіти сучасний керівник, щоб успішно здійснювати управління у такій непередбачуваній галузі, як сільське господарство. Розглянуто перехід суспільства до так званої мережевої епохи, що значно розширює можливості спілкування й поліпшує комунікації керівників агроформувань.

Встановлено, що керівники жіночої статі адаптованіші до віртуальних комунікацій та підтримки зв'язків, що підтверджується активнішим користуванням соціальними мережами, що має обернений зв'язок до відсотка прибутку в доходах підприємства. Табл.: 2. Рис.: 7. Бібліогр.: 27.

Ключові слова: трудові ресурси, персонал, комунікації, рівень комунікацій, освіта керівника, мережева епоха, Інтернет-мережі, ефективність діяльності.

УДК 331.522.4:658.284

Виртуальные коммуникации и их влияние на эффективность деятельности аграрных предприятий / Безус Р.М., Лебедь А.В. // *Экономика АПК.* – 2014. – № 11. – С. 68.

Исследовано влияние коммуникаций руководителей агропромышленных предприятий на эффективность их хозяйствования и прибыльность деятельности. Определены основные виды влияния человеческого фактора на повышение эффективности деятельности агропредприятий. Установлено, какими качествами должен обладать современный руководитель, чтобы успешно осуществлять управление в такой непредсказуемой отрасли, как сельское хозяйство. Рассмотрен переход общества к так называемой сетевой эпохе, что значительно расширяет возможности общения и улучшает коммуникации руководителей аграрных предприятий.

Установлено, что руководители женского пола более адаптированы к виртуальным коммуникациям и поддержке связей, что подтверждается более активным использованием социальных сетей, что имеет обратную связь с процентом прибыли в доходах предприятия. Табл.: 2. Илл.: 7. Библиогр.: 27.

Ключевые слова: трудовые ресурсы, персонал, коммуникации, уровень коммуникаций, образование руководителя, сетевая эпоха, Интернет-сети, эффективность деятельности.

УДК 65.012.45:338.432

Теоретико-методологические аспекты информационного обеспечения принятия хозяйственных решений в аграрной сфере / Гусейнгулиев Наиль Юсиф оглу // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 78.

Исследованы актуальные научно-теоретические, методологические и практические вопросы регулирования, в том числе формирования информационного обеспечения в аграрной сфере. Проанализированы требования к информационному обеспечению принятия регулирующих решений, дана оценка практики модернизации информационной инфраструктуры, проведены теоретико-методологические обобщения. Доказано, что разработка и принятие регулирующих решений в аграрной сфере требует наличия подробной информации о целях и ресурсах, создания информационной базы для оценки технологической и управленческой среды, а также разработки прогнозов на ближайшую перспективу. Илл.: 1. Библиогр.: 4.

Ключевые слова: информационное обеспечение, регулирование, сельское хозяйство, информационная инфраструктура, модернизация.

УДК 65.012.45:338.432

Теоретико-методологічні аспекти інформаційного забезпечення прийняття господарських рішень в аграрній сфері / Гусейнгулієв Наїль Юсиф оглу // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 78.

Досліджено актуальні науково-теоретичні, методологічні та практичні питання регулювання, в тому числі формування інформаційного забезпечення в аграрній сфері. Проаналізовано вимоги до інформаційного забезпечення прийняття регулівних рішень, дано оцінку практики модернізації інформаційної інфраструктури, проведено теоретико-методологічні узагальнення. Доведено, що розробка і прийняття регулівних рішень в аграрній сфері вимагає наявності докладної інформації про цілі та ресурси, створення інформаційної бази для оцінки технологічного й управлінського середовища, а також розробки прогнозів на найближчу перспективу. Рис.: 1. Бібліогр.: 4.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, регулювання, сільське господарство, інформаційна інфраструктура, модернізація.

UDS 65.012.45:338.432

Theoretical and methodological aspects of information provision for the economic decision-making in the agricultural sector/ Huseinhuliev Nail Yusyf ogly // Ekonomika APK. – 2014. – № 11. – P. 78.

The article is focused on the theoretical, methodological and applied problems of management and regulation, including information provision in the agrarian sphere. The requirements for the information provision for the managerial decisions are studied. The modernisation of the present-day informational infrastructure is evaluated; the theoretical and methodological matters of it are summarized. It is substantiated that drafting and taking of essential decisions requires detailed and profound knowledge and understanding of the objectives and resources, hence, creation of a database for assessment of technological and managerial environment as well as for short-term prognostic planning. Figs.: 1. Refs.: 4.

Key words: information provision, regulation, agriculture, informational infrastructure, modernisation.

УДК 332.28:631.11

До питання орендних відносин при використанні земельних часток (паїв) сільськогосподарського призначення / Коритник М.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 84.

З'ясовано сутність та особливості передачі в оренду земельних часток (паїв) і формування ринку землі як важливого сегмента ринкової економіки України. Розроблено теоретичні засади й концептуальні підходи щодо вдосконалення державної політики у сфері земельних ресурсів сільськогоспо-

дарського призначення, а саме – розв’язання проблем щодо передачі в оренду невитребуваних і неуспадкованих земельних часток (паїв).

Водночас сучасний ринок земель потребує подальшого дослідження питання розвитку оренди земель у напрямі формування конкурентного середовища, відпрацювання взаємовигідних правил гри між суб’єктами договору оренди: встановлення оптимального розміру орендної плати, форм її виплати, термінів оренди, реалізація суб’єктами їх правомочностей, зокрема, запровадження застави права оренди. Крім того, існує ряд дискусійних питань, таких як оренда невитребуваних та неуспадкованих земельних часток (паїв), які потребують додаткових досліджень. Рис.: 1. Бібліогр.: 9.

Ключові слова: оренда, земельна частка (пай), орендодавець, орендар, мораторій, орендна плата, ціна.

УДК 332.28:631.11

К вопросу арендных отношений при использовании земельных долей (паёв) сельскохозяйственного назначения / Кorytnyk M.V. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 84.

Выяснены сущность и особенности передачи в аренду земельных долей (паев) и формирования рынка земли как важного сегмента рыночной экономики Украины. Разработаны теоретические основы и концептуальные подходы относительно совершенствования государственной политики в сфере земельных ресурсов сельскохозяйственного назначения, а именно – решение проблем передачи в аренду неистребованных и ненаследованных земельных долей (паев). Одновременно современный рынок земель требует дальнейшего исследования вопросов развития аренды земель в направлении формирования конкурентной среды, отработки взаимовыгодных правил игры между субъектами договора аренды: установление оптимального размера арендной платы, форм ее выплаты, сроков аренды, реализация субъектами их правомочий, в частности, введение залога права аренды. Кроме того, существует ряд дискуссионных вопросов, таких как аренда неистребованных и ненаследованных земельных долей (паев), которые требуют дополнительных исследований. Илл.: 1. Библиогр.: 9.

Ключевые слова: аренда, земельная доля (пай), арендодатель, арендатор, мораторий, арендная плата, цена.

UDS 332.28:631.11

To the problems of agricultural land lease relations (shares) / Korytnyk M.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 11. – P. 84.

The article considers the concept and peculiarities of land tenure of agricultural land shares as the essential segment of Ukrainian market economy. The theoretical framework and conceptual approaches towards the enhancement of the state agricultural land policy are developed, particularly land tenure of land shares that are not inherited or not requested.

Meantime the present-day land market should be studied further, particularly in the problems of land tenure competitiveness, development of mutually beneficial rules and regulations of land tenure relations: establishment of acceptable rent, forms of rent, time limits of rent, performance of rights (e.g. rent mortgage). In addition, a number of controversial issues such as the lease of requested and not inherited land shares (shares) that require additional research. Figs.: 1. Refs.: 9.

Key words: rent, land share (pai), landlord, tenant, moratorium, rent, price.

УДК 331.215

Вплив оплати праці на формування бюджету й соціально-економічні процеси / Поліщук А.О. // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 91.

Розглянуто роль оплати праці в системі мотивації працівників сільськогосподарських підприємств і проаналізовано її вплив на соціально-економічні процеси. Проведено статистичний аналіз оплати праці за видами економічної діяльності в Україні й США. Визначено взаємозв’язок між оплатою праці та надходженнями до державного і місцевого (на прикладі м. Житомир) бюджетів, а також проаналізовано їх формування за доходами. Визначено роль ПДФО та відповідно заробітної плати у наповненні державного й місцевого бюджетів. Досліджено загальний вплив оплати праці на формування бюджету та обсяги оподаткування, проаналізовано оплату праці як чинник, що посилює міжнародну

міграцію. Вказано на необхідність розробки заходів регулювання впливу, пов'язаного з нинішніми недоліками в оплаті праці, на соціальні процеси. Табл.: 4. Рис.: 1. Бібліогр.: 10.

Ключові слова: мотивація праці, зведений бюджет, загальнодержавні податки і збори, місцеві податки та збори, ПДФО, імміграція.

УДК 331.215

Влияние оплаты труда на формирование бюджета и социально-экономические процессы / Полищук А.А. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 91.

Рассмотрена роль оплаты труда в системе мотивации работников сельскохозяйственных предприятий и проанализировано ее влияние на социально-экономические процессы. Проведен статистический анализ оплаты труда по видам экономической деятельности в Украине и США. Определена взаимосвязь между оплатой труда и поступлениями в государственный и местный (на примере г. Житомир) бюджеты, а также проанализировано их формирование по доходам. Определена роль НДФЛ и соответственно заработной платы в наполнении государственного и местного бюджетов. Исследовано общее влияние оплаты труда на формирование бюджета и объемы налогообложения, проанализирована оплата труда как фактор, усиливающий международную миграцию. Указано на необходимость разработки мер по регулированию воздействия, связанного с нынешними недостатками в оплате труда, на социальные процессы. Табл.: 4. Илл.: 1. Библиогр.: 10.

Ключевые слова: мотивация труда, сводный бюджет, НДФЛ, общегосударственные налоги и сборы, местные налоги и сборы, НДФЛ, иммиграция.

UDS 331.215

Remuneration impact on budget formation and on social and economic processes/ Polishchuk A.O. // Ekonomika APK. – 2014. – № 11. – P. 91.

The article considers the role of remuneration within the system of motivation of employees of agricultural enterprises and analyses its impact on social and economic processes. The statistical evaluation of wages due to the types of economic activity in Ukraine and the USA is done. The interrelation between remuneration and inpayments to the local (based on the results of Zhytomyr city) and state budgets is defined, budget formation due to the inpayments and benefits is carried out. The role of income tax and wages within the processes of filling of state and local budgets is studied. The general impact of wages on budget formation, volumes of tax treatment is studied, remuneration as a factor that enforces international migration is analysed. The necessity to work out measures regulation of impact of drawbacks of system of labour payment on social processes. Tabl.: 4. Figs.: 1. Refs.: 10.

Key words: motivation, consolidated budget, state taxes and government dues, local taxes dues and fees, income tax, immigration.

УДК 330.567.2/4:631.115.11

Аналіз рівня споживання та заощаджень домогосподарств сільської місцевості / Македон Г.М. // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 96.

Проаналізовано структуру сукупних вітчизняних домогосподарств, де основну частину займають продовольчі витрати. Розраховано граничну схильність населення України до споживання та заощадження, що останніми роками демонструє життя «в борг», коли витрати переважають над доходами. Показано відмінності у споживчій структурі сільських і міських домогосподарств та наведено основні фактори, що спричиняють ці відмінності, серед яких – наявність підсобних господарств, відмінності у соціальній інфраструктурі й культурних традиціях населення. Також показано обсяги офіційних і неофіційних заощаджень та відношення домогосподарств до кількості наявних у них ощадних коштів. Табл.: 3. Рис.: 1. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: споживання, заощадження, домогосподарство, сукупні витрати, гранична схильність до споживання, гранична схильність до заощадження, мультиплікатор.

УДК 330.567.2/4:631.115.11

Анализ уровня потребления и сбережений домохозяйств сельской местности / Македон Г.Н. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 96.

Проанализирована структура совокупных отечественных домохозяйств, где основную часть занимают продовольственные расходы. Рассчитана предельная склонность населения Украины к потреблению и сбережению, что в последние годы демонстрирует жизнь «в долг», когда расходы превышают доходы. Показаны различия в потребительской структуре сельских и городских домохозяйств и приведены основные факторы, вызывающие эти различия, среди которых – наличие подсобных хозяйств, различия в социальной инфраструктуре и культурных традициях населения. Также показаны объемы официальных и неофициальных сбережений и отношение домохозяйств к количеству имеющихся у них сберегательных средств. Табл.: 3. Илл.: 1. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: потребление, сбережения, домохозяйство, совокупные расходы, предельная склонность к потреблению, предельная склонность к сбережению, мультипликатор.

UDS 330.567.2/4:631.115.11

Analysis of the consumption level and savings of rural households / Makedon H.M. // Ekonomika APK. – 2014. – № 11. – P. 96.

The structure of total domestic households where the main part is occupied by food costs has been analyzed. The marginal propensity to consuming and savings of population of Ukraine was calculated. In recent years it demonstrates the life «in debt» when the costs outweigh the income. The differences in the consumption structure of rural and urban households are shown. The main factors causing these differences are outlined. Among them the existence of part-time farms, differences in social infrastructure and cultural traditions of people. The volume of formal and informal savings ratio of households and the scope of their existing savings funds are presented. Tabl.: 3. Figs.: 1. Refs.: 14.

Key words: consumption, savings, household, total expenditure, the marginal propensity to consume, the marginal propensity to save, multiplier.

УДК 338.435:316.343.37(477)

Диференціація доходів сільського населення України / Дворник І.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 101.

Представлено базові складові нерівності доходів сільського населення, зумовлені тим, що сільське господарство нині вважається особливим видом діяльності. Зроблено порівняльний аналіз із міським населенням, використовуючи коефіцієнт (індекс) Джині й криву Лоренца. Розрахунок показав, що диференціація доходів сільського населення вища, ніж міського. Представлено вплив тіньової економіки як прихованого фактора на формування рівня доходів населення, дані якого є основою для прийняття соціально-економічних рішень. Запропоновано модель формування доходів із метою подолання нерівності серед населення. Табл.: 1. Рис.: 3. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: доходи, сільське населення, диференціація, індекс Джині, крива Лоренца, тіньова економіка.

УДК 338.435:316.343.37(477)

Дифференциация доходов сельского населения Украины / Дворник И.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 101.

Представлены базовые составляющие неравенства доходов сельского населения, обусловленные тем, что сельское хозяйство ныне считается особым видом деятельности. Сделан сравнительный анализ с городским населением, используя коэффициент (индекс) Джини и кривую Лоренца. Расчет показал, что дифференциация доходов сельского населения выше, чем городского. Представлено влияние теневой экономики как скрытого фактора на формирование уровня доходов населения, данные которого являются основой для принятия социально-экономических решений. Предложена модель формирования доходов в целях преодоления неравенства среди населения. Табл.: 1. Илл.: 3. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: доходы, сельское население, дифференциация, индекс Джини, кривая Лоренца, теневая экономика.

UDS 338.435:316.343.37(477)

The differentiation of income of the rural population of Ukraine / Dvornyk I.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 11. – P. 101.

The article presents the basic components of income inequality of rural population. The inequality is caused by the fact that agriculture is considered as a special activity. The comparative analysis of the urban population using the Gini index and the Lorenz curve is provided. The calculation showed that the differentiation of incomes of rural population is higher than differentiation of income of urban population. The article outlines the effects of influence of the shadow economy as a latent factor for the formation of income, data of which is the basis for social and economic decisions. The model of income generation in order to overcome the inequalities among the population is suggested. Tabl.: 1. Figs.: 3. Refs.: 17.

Key words: income, rural population, differentiation, the Gini-index, the Lorenz curve, the shadow economy.

УДК 339.9: 332.3

Розвиток малих форм господарювання в регіоні / Зубар І.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 11. – С. 106.

Розглянуто сучасний стан аграрного виробництва Вінницької області. Особлива увага приділена функціонуванню малих форм господарювання, а саме особистих селянських і фермерських господарств. Проаналізовано канали збуту продукції даними суб'єктами та виявлено тенденцію до монополізації ринку посередниками, дії яких призводять до зниження прибутковості самих виробників. Також виявлено, що фермерські господарства Вінниччини не досягли науково обґрунтованих розмірів земельних угідь і мають недостатню забезпеченість технікою, що призвело до низької продуктивності порівняно з іншими формами господарювання. Проблеми розширення земельних площ фермерів викликані посиленою конкуренцією з великими агрохолдингами, які обробляють сотні тисяч гектарів та постійно розширюються. Звертається увага на необхідність державного регулювання діяльності даних агроформувань. Доведено, що в умовах зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення малі форми господарювання будуть не в змозі за власний кошт викупити необхідні їм земельні ділянки, що вимагає розробки системи іпотечного кредитування й підтримки фермерів в умовах функціонування ринку землі. Табл.: 8. Рис.: 3. Бібліогр.: 9.

Ключові слова: фермерські господарства, особисті селянські господарства, ринок, ринкові посередники, прибутковість, земельні площі, ринок землі.

УДК 339.9: 332.3

Развитие малых форм хозяйствования в регионе / Зубар И.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 106.

Рассмотрено современное состояние аграрного производства Винницкой области. Особое внимание уделено функционированию малых форм хозяйствования, а именно личных крестьянских и фермерских хозяйств. Проанализированы каналы сбыта продукции данными субъектами и выявлена тенденция к монополизации рынка посредниками, действия которых способствуют снижению доходности самих производителей. Также обнаружено, что фермерские хозяйства Винницкой области не достигли научно обоснованных размеров земельных угодий и имеют недостаточную обеспеченность техникой, что привело к низкой производительности по сравнению с другими формами хозяйствования. Проблемы расширения земельных площадей фермеров вызваны усиленной конкуренцией с крупными агрохолдингами, которые обрабатывают сотни тысяч гектаров и постоянно расширяются. Обращается внимание на необходимость государственного регулирования деятельности данных агроформирований. Доведено, что в условиях снятия моратория на продажу земель сельскохозяйственного назначения малые формы хозяйствования будут не в состоянии за свой счет выкупить необходимые им земельные участки, что требует разработки системы ипотечного кредитования и поддержки фермеров в условиях функционирования рынка земли. Табл.: 8. Илл.: 3. Библиогр.: 9.

Ключевые слова: фермерские хозяйства, личные крестьянские хозяйства, рынок, рыночные посредники, доходность, земельные площади, рынок земли.

UDS 339.9: 332.3

Current state and future perspectives of the development of agrarian production in the Vinnytsya region at the present stage of land relations / Zubar I.V. // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 11. – P. 106.

The article considers the current state of agricultural production in Vinnytsya region. Particular attention is referred to the performance of small farms, namely personal peasants and farmers. The analysis of their sales channels showed a trend to monopolization of the market by the intermediaries whose actions reduce the profitability of the producers themselves. The study has proved that the farms of Vinnytsya region have low productivity level (compared to the other business entities) as a result of poor equipment base and the fact that these farms have not reached the scientifically defined norms of land assets. The problems of land expansion of farms are caused by the heated competition between agro-holdings, which process hundreds of thousands of hectares and are constantly expanding. The article emphasizes the necessity of state regulation of such agrarian formations. It was also estimated that in terms of lifting the moratorium on sale of agricultural land small forms of management will not be able to redeem at their own expense they need land, requires the development of mortgage lending and support farmers in the functioning of the land market. Tabl.: 8. Figs.: 3. Refs.: 9.

Key words: farms, private farms, market, market intermediaries, yield, land area, the land market.

UDS 004.9:631.11.027

Prerequisites for the development of mobile marketing in agricultural enterprises / Shvydenko O.M. // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 11. – P. 114.

The essence of the concept of "e-agriculture" as a new subject area that focuses on enhancing rural development through improved information and communication processes was investigated. It was specified that the introduction of mobile technologies in agriculture appears to be an engine that can radically change the situation in the field of informational support of agricultural production and agricultural marketing. International experience shows that the use of the Internet and mobile technology in agriculture realizes the advantages of non-contact electronic access to the client, provides farmers with the latest available and customized informational services and, in particular, enables broad introduction of mobile Internet marketing.

Definition of Mobile Marketing as a set of marketing activities aimed at the promotion of products or services through mobile devices was considered and its components were determined. It was noticed that the active introduction of mobile technologies in agriculture abroad led to the development of mobile marketing and its effective use by farms. However, the use of mobile marketing by agricultural enterprises in Ukraine is at its early stage, that's why to enhance their competitiveness in globalizing conditions it is necessary to intensify the implementation of new communication technologies to use the opportunities and benefits of mobile marketing in their business. Figs.: 1. Refs.: 20.

Key words: e-agriculture, mobile technology, mobile marketing, farming, mobile Internet, mobile applications.

УДК 004.9:631.11.027

Передумови розвитку мобільного маркетингу в сільськогосподарських підприємствах / Швиденко О.М. // *Економіка АПК.* – 2014. – № 11. – С. 114.

Висвітлено сутність поняття «електронне сільське господарство» як нової предметної області, що зосереджена на зміцненні сільськогосподарського розвитку завдяки вдосконаленню інформаційних і комунікаційних процесів. Показано, що впровадження мобільних технологій у сільське господарство може докорінно змінити ситуацію у сфері інформаційного забезпечення агровиробництва та аграрного маркетингу. Міжнародний досвід переконує, що застосування можливостей Інтернету і мобільних технологій в сільському господарстві реалізує переваги електронного безконтактного доступу до клієнта, забезпечує фермерів оперативними і кастомізованими новітніми інформаційними послугами та, зокрема, надає можливість широкого запровадження мобільного Інтернет-маркетингу.

Розглянуто визначення мобільного маркетингу як комплексу маркетингових заходів, спрямованих на просування продукції або послуг за допомогою мобільних пристроїв і висвітлено його складові. Зазначено, що активне впровадження мобільних технологій у сільське господарство зарубіжних країн призвело до розвитку мобільного маркетингу та ефективного використання його фермерськими господарствами. В Україні застосування мобільного маркетингу сільськогосподарськими підприємствами знаходиться лише на початковому етапі, тому для підвищення їх конкурентоспроможності в умовах глобалізації необхідно активізувати впровадження новітніх комунікаційних технологій для використання можливостей та переваг мобільного маркетингу в їхній діяльності. Рис. 1. Бібліогр.: 20.

Ключові слова: електронне сільське господарство, мобільні технології, мобільний маркетинг, фермерство, мобільний Інтернет, мобільні додатки.

УДК 004.9:631.11.027

Предпосылки развития мобильного маркетинга в сельскохозяйственных предприятиях / Швиденко О.М. // Экономика АПК. – 2014. – № 11. – С. 114.

Освещена суть понятия «электронное сельское хозяйство» как новой предметной области, сосредоточенной на укреплении сельскохозяйственного развития благодаря совершенствованию информационных и коммуникационных процессов. Показано, что внедрение мобильных технологий в сельское хозяйство может в корне изменить ситуацию в сфере информационного обеспечения агропроизводства и аграрного маркетинга. Международный опыт свидетельствует, что применение возможностей Интернета и мобильных технологий в сельском хозяйстве реализует преимущества электронного бесконтактного доступа к клиенту, обеспечивает фермеров оперативными и кастомизированными новейшими информационными услугами и, в частности, предоставляет возможность широкого внедрения мобильного Интернет-маркетинга.

Рассмотрено определение мобильного маркетинга как комплекса маркетинговых мероприятий, направленных на продвижение продукции или услуг с помощью мобильных устройств и освещены его составляющие. Отмечено, что активное внедрение мобильных технологий в сельском хозяйстве зарубежных стран привело к развитию мобильного маркетинга и использованию его фермерскими хозяйствами. В Украине применение мобильного маркетинга сельскохозяйственными предприятиями находится лишь на начальном этапе, поэтому для повышения их конкурентоспособности в условиях глобализации необходимо активизировать внедрение новейших коммуникационных технологий для использования возможностей и преимуществ мобильного маркетинга в их деятельности. Илл. 1. Библиогр.: 20.

Ключевые слова: электронное сельское хозяйство, мобильные технологии, мобильный маркетинг, фермерство, мобильный Интернет, мобильные приложения.